

Umsögn frá Skíðasvæðinu í Hlíðarfjalli um frumvarp til laga um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum (markmið, áhættumat, sektir o.fl.), 311. mál.

Skíðasvæðið í Hlíðarfjalli hefur undirgengist hættumat frá Veðurstofunni og var snjóflóðahættumat fyrir skíðasvæðið í Hlíðarfjalli ásamt greinargerð með hættumatskort klárað 2011. Samkvæmt reglugerð 636/2009 skal rekstaraðili síðan gera áætlun um daglegt eftirlit og viðbúnað í samráði við Veðurstofu Íslands. Þeirri vinnu lauk ekki fyrr en 2018 þegar verklagsreglur við daglegt eftirlit og virkar aðgerðir til þess að draga úr snjóflóðahættu var staðfest af bæjarráði Akureyrarbæjar. Núna er unnið eftir þeim verklagsreglum við daglegt eftirlit.

Daglegt eftirlit með snjóflóðahættu, viðbúnaður við snjóflóðum (bráðaviðbragðsáætlun vegna björgunar úr snjóflóði) og virkar aðgerðir til þess að draga tímabundið úr snjóflóðahættu t.d með sprengiefni er þess eðlis að allt ofangreint krefst sértækrar þjálfunar og búnaðar. Nú þegar hefur Akureyrarbær fjárfest í þjálfun starfsmanna sem geta leyst ofangreind verkefni fyrir rúmar 5 milljónir á síðustu tveimur árum.

2.gr : Í annari grein er gert ráð fyrir að taka af alla vafa um að daglegt eftirlit og hættumat á skipulögðum skíðasvæðum sé á höndum rekstaraðila skíðasvæða og sé þá samhljóma reglugerð þess efnis. Þannig er ábyrð á því að daglegt hættumat og viðbúnaður sé samkvæmt ítrotu skilyrðum og að þar sé ábakvið fagleg þekking og þjálfun varpað yfir á rekstaraðila. Í Hlíðarfjalli eru allir meðvitaðir um þá ábyrð sem þeir bera og stendur þar metnaður til þess að standa að daglegu eftirliti og viðbúnaði samkvæmt ýtrustu kröfum. Vegna þess að lífslíkur þeirra sem lenda í snjóflóði minnka um 80% eftir fyrstu 15 mínúturnar sem viðfang er grafið er bráðaviðbragðsáætlun í gildi í Hlíðarfjalli sem gerir ráð fyrir því að starfsmenn séu fyrstir á vettvang ef einhver grefst í snjóflóði í Hlíðarfjalli á opnunartíma. Núna þarf rekstaraðili sjálfur að standa straum af kostnaði sem felst í þjálfum starfsfólks í leit í snjóflóði. Hlíðarfjall hefur einnig keypt inn sértækan búnað fyrir snjóflóðaleit og þar á meðal fullkomið bergmálstæki af Recco gerð sem krefst sérstakrar þjálfunar og æfinga. Daglegt eftirlit í Hlíðarfjalli gengur í skugga um að ekki séu líkur á því snjóflóð geti fallið inni skipulagða skíðaleið. Ef slík staða kemur upp þá er svæðinu lokað eða farið í virkar aðgerðir sem draga tímabundið úr snjóflóðahættu. Í Hlíðarfjalli eru umtalsverðar fjárfestingar í mannvirkjum, tækjabúnaði og starfsfólki. Ef svæðinu er lokað vegna snjóflóðahættu eru engar tekjur að koma á móti þeim kostnaði. Vegna þess hafa starfsmenn okkar fengið þjálfun til þess að hefja virkar aðgerðir til þess að draga tímabundið úr snjóflóðahættu með sprengiefni þannig að hægt sé að tryggja öryggi gesta okkar og draga úr lokunardögum vegna snjóflóðahættu. Í tugi ára hafa vegagerðir, skíðasvæði og aðrir aðilar sem þurfa að glíma við snjóflóðahættu vegna starfsemi sinnar í Bandaríkjunum Norður Ameríku, Kanada, ölpunum og nú á síðustu árum frændur okkar í Noregi og Svíþjóð beitt virkum aðgerðum með sprengiefni til þess að draga tímabundið úr snjóflóðahættu. Að ofantöldu er óhætt að fullyrða að með þessari breytingu að daglegt eftirlit og viðbúnaður vegna snjóflóða sé alfarið á ábyrð rekstaraðila skíðasvæða sé mikill kostnaður vegna þjálfunar og tækja alfarið færður yfir til rekstaraðila. Það sé svo undir fjárhag hvers rekstaraðila hversu faglega og ítarlega verkefni séu leyst þannig að öryggi gesta og starfsfólks sé tryggt. Með tilliti til þess væri vert að skoða d lið fyrstu greinar frumvarpsins sem hljóðar svo: „d. tryggja faglega þekkingu og virkt

eftirlit með ofanflóðum.“

Það er okkar tillaga að skoða mætti að útvíkka d liðinn þannig að innan hans rúmist einhverskonar úrræði fyrir rekstraraðila til þess að þjálfa starfsfólk sitt og milda kostnað sem hlýst af því að sinna reglubundnu eftirliti. Leggjum við til að ofanflóðasjóður greiði að hluta eða öllu leyti fyrir námskeið starfsfólks skíðasvæða í gerð daglegs hættumats, snjóflóðabjörgun eða í virkum aðgerðum til þess að draga tímabundið úr snjóflóðahættu. Landsbjörg m.a bíður uppá fagnámskeið í snjóflóðum og björgun og CAA (Canadian Avalanche Association) hefur reglubundið verið með námskeið hér á landi. Einnig er nauðsynlegt að geta fengið endurgreiddan að hluta eða öllu leyti kostnað vegna sértækra björgunartækja sem eru hluti af bráðaviðbragðsáætlunum rekstraraðila vegna snjóflóða.

Þakkir

Brynjar Helgi Ásgeirsson

Forstöðumaður Hlíðarfjalls